

SELÇUK KÜLTÜR ve GENÇLİK MERKEZİ BİNASI

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

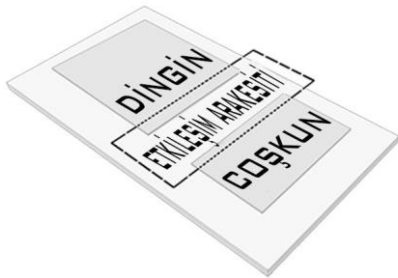
Şekil 1. Kültür ve gençlik merkezi imgelemi

KONSEPT

Şekil 2. Konsept grafiği

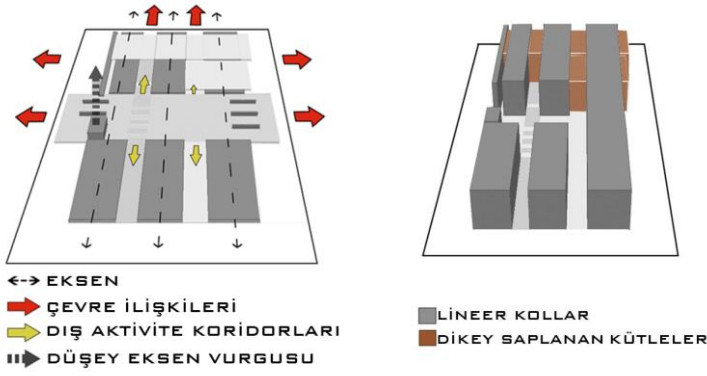
Öneri bina (Şekil 1), program içeriğini oluşturan temel unsurlar olan 'gençlik' ve 'kültür' kavramlarının barındırdığı *coşku* ve *birikim* unsurlarının beraberinde getirdiği [*dinamik* ve *statik* özün gerektirdiği] 'diyalektik' yapıyı, gerek işleyiş gerek biçimsel olarak yorumlamayı mimari problemin odak noktası olarak belirlemiştir (Şekil 2).

Arsa, bu ikili öz bağlamında (ve iklimsel veriler de dikkate alınarak) '*coşkun*' ve '*dingin*' işlev bölgeleri olarak zonlanmış olup (Şekil 3), bu iki alanın kesişiminde (açık hava sineması, toplantı vs. gibi etkinliklerin düzenlenebileceği) ortak ve kamusal bir *etkileşim meydanının* yer alması öngörülmüştür. Bu zonlamada, 'işlevsel konumlanma ve çevresel veriler ilişkisi' açısından görece olarak güney ve kuzey yönlerine ayrılarak konumlanan ve esasen nitelik açısından farklılaşmış bu işlev grupları, arsanın ortasında doğu-batı doğrultusunda uzanan ve bir yaya akış koridoru da oluşturan kamusal etkileşim meydanında birbirleriyle kesişir, yüzleşir ve birbirleri içinde ergirler.

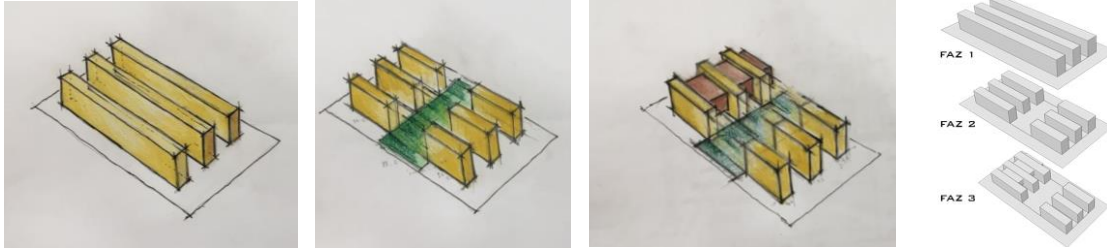
Şekil 3. Zonlama

Gerek yapı arsasının geometrik yapısı gerek iklimsel koşullardan *güneş kursu* ve *hakim rüzgar yönleri* dikkate alınarak, bina ihtiyaç programı, arsa uzun kenarı boyunca '*birbirine paralel uzanan 3 lineer kütlelerin arasında kalan açık alanlar ve bunlara dikey olarak eklenen kütleler ile açık mekanlar*' kurgusu üzerinden yorumlanmıştır (Şekil 4). Lineer yapı kolları arasında kendiliğinden oluşan *dış aktivite koridorları* kuzey ve güney yönlerinden gelecek olan seri akışlar ile orta meydana birleşerek gençliğin coşkusunun mekansallaşmasına olanak sunar.

Şekil 4. a) Lineer ana kitle kurgusu, b) Dikey ikincil kitle eklenmesi.

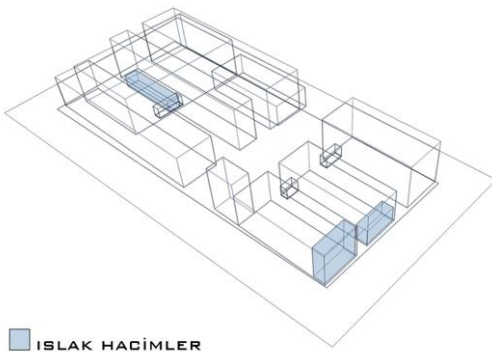
Dolayısıyla tasarım konsepti arsanın 3 fazlı olarak biçimlendirilmesine ve mekansallaştırılmasına dayalı olarak düşünülmüştür. İlk faz arsanın 3 lineer ve paralel kolla bina uzunluğu boyunca biçimlendirilerek aralarında lineer ve birbirine paralel uzanan ritmik mekansal kanallar oluşturulması; ikinci faz bu lineer kolların arsa ortasında kollara dik uzanan bir geniş boşlukla kesintiye uğratarak ortak bir açık alanla (*meydan*) bu kanalların birleştirilip bir mekansal hiyerarşi oluşturulması; üçüncü ve son faz ise bu paralel kütleler arasında dik olarak konumlanan ikincil kütlelerin asılıp, bina işlevlerinin her iki yönde kurgulanarak birbirine bağlanmasından ibarettir (Şekil 5). İşlevlerin arsa içindeki konumlanması, işlevlerin kendi içindeki olağan ve rasyonel ilişkilerinin yanısıra, bu işlevlerin doğal gün ışığı gereksinimlerine bağlı olarak da belirlenmiştir. Bu bağlamda Gösteri Salonu ve Sinemalar arsanın Kuzey diliminde, kafe, atölye ve diğer aktif işlevler ise Güney zonda yer almıştır.

Şekil 5. Konsept oluşum aşamaları; a) Faz1 – lineer kitleleşme, b) Faz2 – boşluk oluşumu, c) Faz3 – Dikey eklenme .

İŞLEV ŞEMASI

Açık ve kapalı mekan ardışıklığına ve sürekliliğine dayalı işlev şeması yukarıda gerekçeleri açıklanan zonlama ilkelerinin yanısıra, rasyonel işlevsel ilişkiler temelinde belirlenmiştir. Diğer deyişle, mekan kümelenmeleri, işlevlerin; ses, gürültü, ışık, kullanıcı yoğunluğu, doğrudan veya dolaylı servis gereksinimi v.s. gibi ortak özelliklerine göre oluşturulmuş ve konumlanmıştır (Şekil 6). Her işlev kümesi içlerinde yer aldıkları veya yakınlık ilişkisi kurdukları lineer kütlelerin kendi içinde sistematik aralıklarla ve ritimlerle yerleştirilmiş servis ve düşey dolaşım çekirdekleri aracılığıyla servis alacak şekilde planlanmıştır. Bu kümelenmeler arasındaki yatay ulaşım da en verimli olacak şekilde minimize edilerek ana işlevsel kurgu belirlenmiştir (Şekil 7).

Şekil 6. Servis (Islak Hacimler) Çekirdeği dağılım şeması

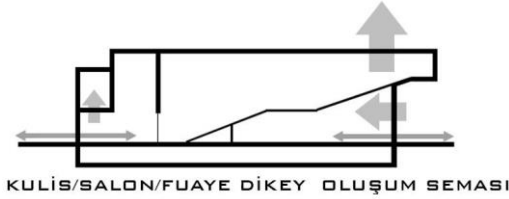

KESİTLER

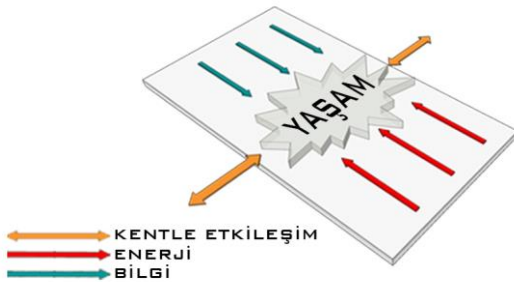
Şekil 7. İşlev şeması

Kentin ana yaklaşım yönünden gelen ve ilk olarak mevcut ağaçların yapı kabuğunda (ve kütesinde) oluşturulan boşlukla tanımlanan (ve tescilli ağaçlardan oluşan) *doğa koridoruna* alınan konuklar/kullanıcılar, yapı ana girişindeki lineer yapı kolunun altı boşaltılarak, taşıyıcı unsurlar arasında oluşturulan *bilgi ve akıl kanallarından* süzülüp *ana girişe* yönlendirilirler

Şekil 8. Gösteri Salonu ve Sinema kütlelerinin altlarındaki Fuaye ile çalışma prensibi şeması

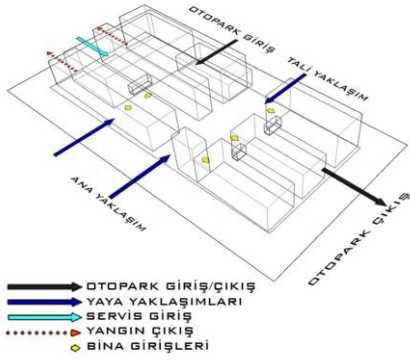
Lineer bina kollarının Kuzey yönünde konumlanan kısımları arasında adeta asılan (Şekil 8) *kültür kütleleri* (gösteri salonu ve sinema) ve altlarında yer alan fuaye/sergi salonunda üretilen bilgi, sanat ve kültür birikimi Güney yönünde bu kanallara dik (Doğu-Batı doğrultusunda) uzanan *orta meydana* iletilir. Eş zamanlı olarak, lineer bina kollarının arsanın Güney yönünde konumlanan ve içerisinde *atölyeler* ve *kafeleri* barındıran kısımları arasındaki ritmik düzene sahip dış mekan koridorları (açık ve yarı açık mekan silsileleri), bu kültür merkezini ağırlıklı ziyaret edecek gençlerin enerjisi ve coşkusuna yarışır biçimde (*yüzme, kay-kay/paten/skateboard, tırmanma, masa tenisi ve açık hava gym vs. gibi*) *sportif aktivite kanallarını* mekansallaştırır. Bu kanallarda üretilen enerji bu kez Kuzey yönünde yine bu kanallara dik uzanan *orta meydana* aktarılır (Şekil 9). Burada, diğer deyişle etkileşim meydanında, çarpışan 'bilgi' ve 'enerji' bileşkesi, yalnızca öneri kültür merkezi binasının değil artık yakın çevresinin de ana yaşam kaynağıdır.

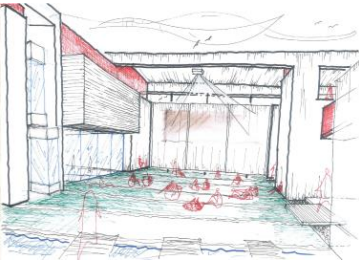
Şekil 9. Bir enerji ve bilgi çarpışması alanı olarak kültür merkezi

ANA YAKLAŞIMLAR ve GİRİŞLER

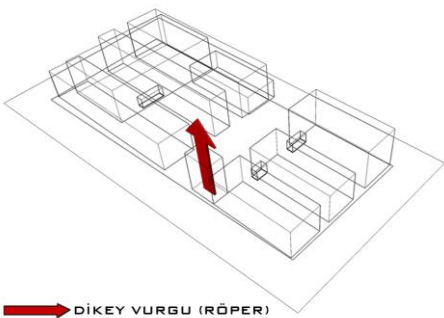
Öneri yapıya yaklaşımlar ve girişlerin belirlenmesinde ana ilkeler 'araç ve yaya yaklaşımlarının birbirinden ayrılıp uzaklaştırılması ile, kullanıcı ve servis girişlerinin birbirinden ayrı kılınması' olarak saptanmıştır (Şekil 10). Bu çerçevede arsanın batısında uzanan ana cadde ana yaklaşım doğrultusu olarak alınmış olup, arsanın ortasında önerilen meydanın kentin arsanın batı ve doğu yönündeki insan hareketliliğini içine çeken (ve oradan bina içi bloklara dağıtım yapan) bir manyetik odak noktası olması hedeflenmiştir. Bu odak noktası, açık hava sineması vs. gibi etkinliklerde bir toplanma alanı olarak görev yapacaktır (Şekil 11). Batı cephesinde uzanan duvar çeşitli noktalarında delinerek ana ve tali girişlerle buradaki yoğun yaya trafiğini bina içine filtre edecek şekilde düzenlenmiştir. Meydanın ana arterden olan yaklaşımında yer alan giriş bir kule yapı ile dikey bir giriş röperi (landmark) olarak vurgulanmıştır (Şekil 12). Bu duvar boyunca oturma elemanlarıyla entegre edilen bisiklet park yerleriyle de desteklenen bu girişler, yapıya yaya ve bisiklet trafiği ile yaklaşımı teşvik edecek nitelikte tasarlanmıştır. Araç girişleriyse yoğun trafiğin olacağı ana caddeden uzaklaştırılmış olup kuzey ve güney yönlerinde kalan görece dar sokaklara yönlendirilmiştir. Bodrum katta konumlandırılan kapalı otoparkın giriş rampası arsanın kuzey doğusundaki bir noktadan alınmış olup, çıkış rampası ise güney yönünde genişleyen ancak trafik yoğunluğu daha az olan sokağa verilmiştir. Binanın tüm katlarına ve bodrum kattaki teknik hacimlere erişimi sağlayan düşey servis çekirdeklerinin de bulunduğu noktadaki servis girişi de, aynı şekilde, arsanın kuzey yönündeki düşük yoğunluklu sokağa alınarak servis için bir trafik cebi düzenlenmiştir. Bu sayede bina kabuğu yapının verimli bir düzenek halinde işlemlerini sağlayan geçirgen bir arayüze dönüştürülmüştür.

Şekil 10. Yaklaşımlar ve girişler şeması

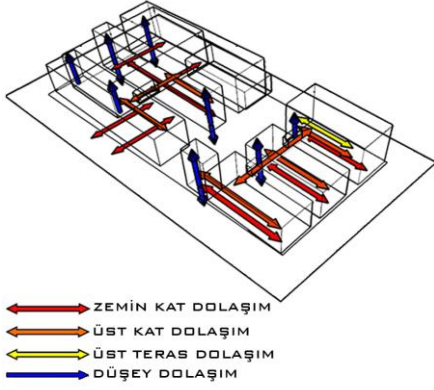

Şekil 11. Odak noktası olan etkileşim meydanı

Şekil 12. Dikey röper noktası olarak giriş kulesi

SİRKÜLASYON

Şekil 13. Yapı dolaşım şeması

İç ve dış sürekliliğine dayalı ana kurguyu belirleyen dolaşım şeması, iç ve dış mekanların zemin kat düzleminde ardışık şekilde dizilmesiyle oluşan, üst kat düzleminde düşey çekirdekler ve köprüler aracılığıyla tüm parçalı yapıları tek bir dolaşım omurgası üzerindeki yaya sürekliliği ile birbirine bağlayacak şekilde planlanmıştır (Şekil 13).

YER ve BAĞLAMA KARŞI TAVIR

Öneri yapı yakın çevredeki niteliksiz apartmanlaşma eğilimine karşı eleştirel tavrını, öncelikle yataylığı ile, ve daha sonra ise yatay kütleler arasında oluşturulan akışkan açık-mekan sürekliliği ile ifade eder (Şekil 14). Bu ölçülü eleştirel tutum, aslında, 'gençlik' olgusunun doğasında ve özünde var olan '*asi olma*' güdülleri ile '*kendinden önce varolana saygıdan* ötürü kendidizginlerine hakim olma' sezgisi arasındaki dengelerini kurmadaki olağan geriliminin de bir dışavurumudur. Yani başta tanımlanan diyalektiğin de bir türevidir. Öneri proje, kenti, bir bina objeleri yığıntısına ve kullanılmaz 'artık' dış mekanlar kaosuna çeviren mevcut yapılaşmaya, oluşturduğu lineer kapalı ve açık mekanların (esnek ve hareketli yüzeylerin {katlanır cam ve metal paneller, pivotal beton paneller vs.} aracılığıyla sağlanan) iç-içeliği ve sürekliliği ile yanıt verir. Yapı, yine, çevrede oluşagelen kargaşa dolu yapılaşma dillerinden oluşan kaotik duruma, **yalın ve dingin tektonik dili** ile tepki gösterir.

Şekil 14. Bir kentsel tepki olarak yataylık

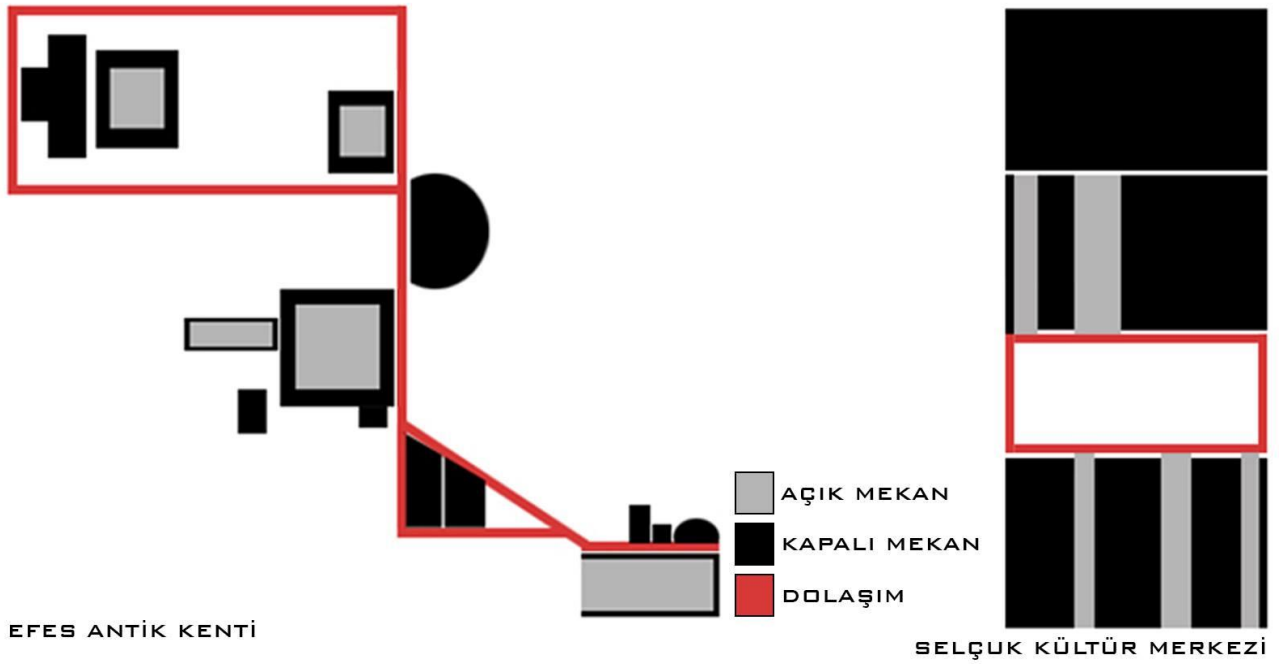

Şekil 15. Ağaç ve duvar arasındaki şekil-zemin ilişkisi; a) Mevcut durum (kentsel bellek), b) öneri yapı duvar dili.

Yer-Bağlam ve Bellek perspektiflerinden bakılarak arsadaki mevcut durumun (atıl hal binasının) kimliğinde önemli yer tutan **'lineer sağır duvarın fon oluşturduğu ağaç figürlerinden oluşan silüet'** anlamlı ve değerli bulunmuş olup, öneri yapının karakterinin belirleyici unsurlarından olmasına özen gösterilen lineer duvarlar ve bunların mevcut ağaçlar ile kurduğu yeni **şekil-zemin** ilişkileri de yerin ruhuna ve belleğine yalın, mütevazı ve dolaylı atıflar olarak kurguda asal rol üstlenmişlerdir (Şekil 15).

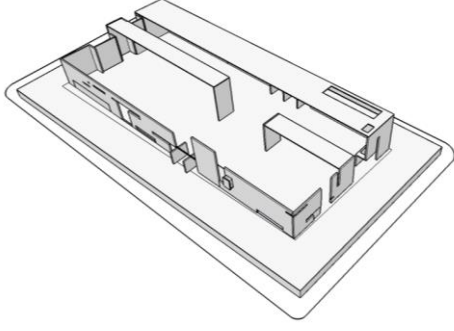
Selçuk kentindeki mevcut fiziki çevrenin tarihsel ve kültürel referanslarını barındıran Efes Antik Kenti ve yakındaki diğer tarihsel yerleşkelere bakıldığında, 'ortogonal ızgara dolaşım planına takılı açık ve kapalı mekan kombinasyonları' olarak özetlenebilecek ana kurgu teması da öneri yapının 'açık alan kurgusu' aracılığıyla yine mütevazı ve dolaylı olarak atıfta bulunduğu yerin tarihine ait kentsel ve mimari planlama ilkelerinden biridir (Şekil 16).

Şekil 16. Tarihi kentsel oluşumlara dolaylı ve kavramsal atıflar

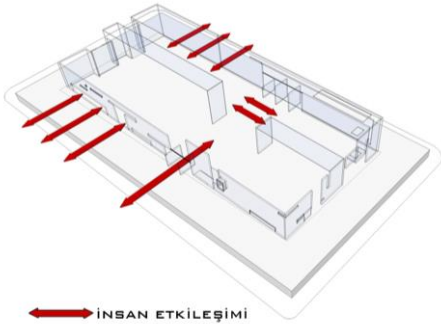
Öneri bina planimetrik kurgusundaki mütevazı tarihsel atıflar, imgelemindeki yerel belleğe yönelik suskun göndermeler, ve yarattığı dolu-boş ilişkileri sayesinde ilişki kurduğu (ışık-gölge, rüzgar, ses, yankılanma vs. gibi) yerel ve doğal unsurların sunduğu algı dizgeleri ile, ve ayrıca malzeme / doku dili ile oluşturduğu ve aktardığı **"her daim orada var olmuş hissi"** ile de, yalnızca yerlilere ve gençlere değil binayı ziyarete gelen ve kullanan herkesi yer ve yerli ile etkileşime sevk etmeyi hedefler.

YAPI KABUĞU ve YAKIN ÇEVRE İLE ETKİLEŞİM İLKELERİ

Şekil 17. Yakın çevre ile bir iletişim arayüzü olarak öneri yapı kabuğu

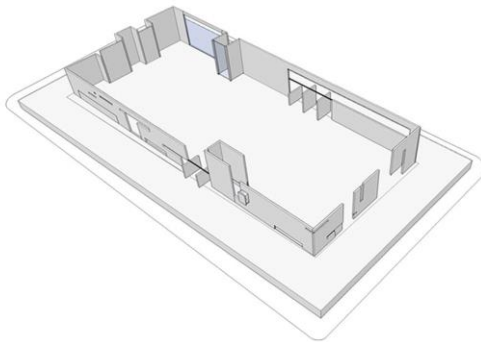
Öneri kurgu ile getirilen açık mekan hiyerarşisi, bir yandan çevredeki yaya akışlarını düzenleyerek, kendi çeperlerini (*bina dış kabuğunun bileşenlerini*) (Şekil 17) birer **kentle etkileşim arayüzüne** dönüştürmeye başlayıp, dolayısıyla çevredeki insan trafiğini kendi içine **filtre ederken**, diğer yandan da kendi periferinin içine aldığı kullanıcıların aktif ve pasif bölgeler arasında gidip gelerek dinamik bir etkileşim kurmasında yönlendirici bir rol üstlenir (Şekil 18).

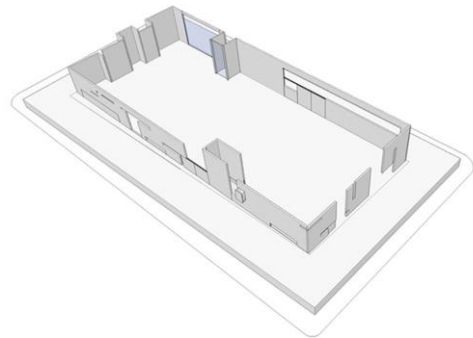
← İNSAN ETKİLEŞİMİ

Şekil 18. Yapı kabuğunun belirli bölümlerinin katlanması ile elde edilen yakın çevre ilişkileri şeması

Ağırlıklı olarak masif bir izlenim sergileyen dış kabuk, özellikle kamusal işlevlerin dış çeperlerini oluşturan yüzeylerde katmanlaşır, hafifler ve saydamlaşır. Bu tür kamusal işleve sahip (gösteri salonu, fuaye ve sergi alanları vs.) mekan sınırlarında, yakın çevre sakinlerini de çeperin hemen her noktasından kendi içine filtre edecek şekilde (**esnek ve hareketli yüzeyler** {katlanır cam ve metal paneller, pivotal beton paneller vs.} aracılığıyla sağlanan) açılma olanakları sunan dış kabuk, bu sayede bir etkileşim arayüzü haline gelir (Şekil 19). Dolayısıyla, öneri bina dış kabuğu, bu mekanlarda gerçekleşecek kamusal etkinliklerde, üst derisinin gözeneklerini olabildiğince genişleterek tamamen çevresine açılırken (Şekil 20), gündelik etkinliklerde rutin kullanıcılarını biraz daha kollayıp kucaklayarak görece daha içine kapalı hale gelebilecektir. Bu sayede bina, **toplumsal davranışlarla birlikte hareket eden bir organizma, onlarla yaşayan uyumlu bir semt sakini, bir yerli** haline gelecektir.

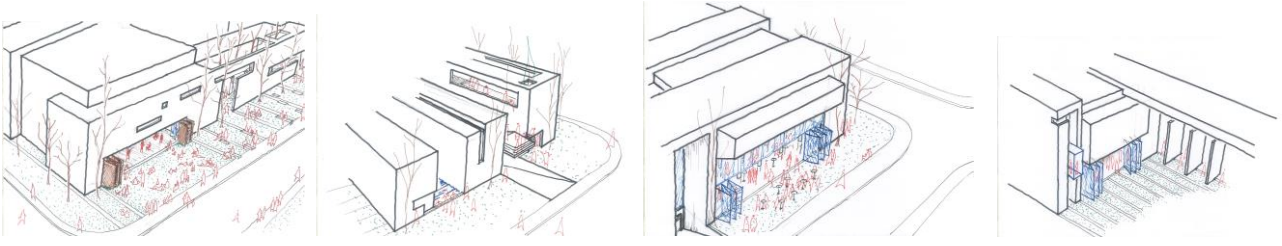

AÇIK KABUK

KAPALI KABUK

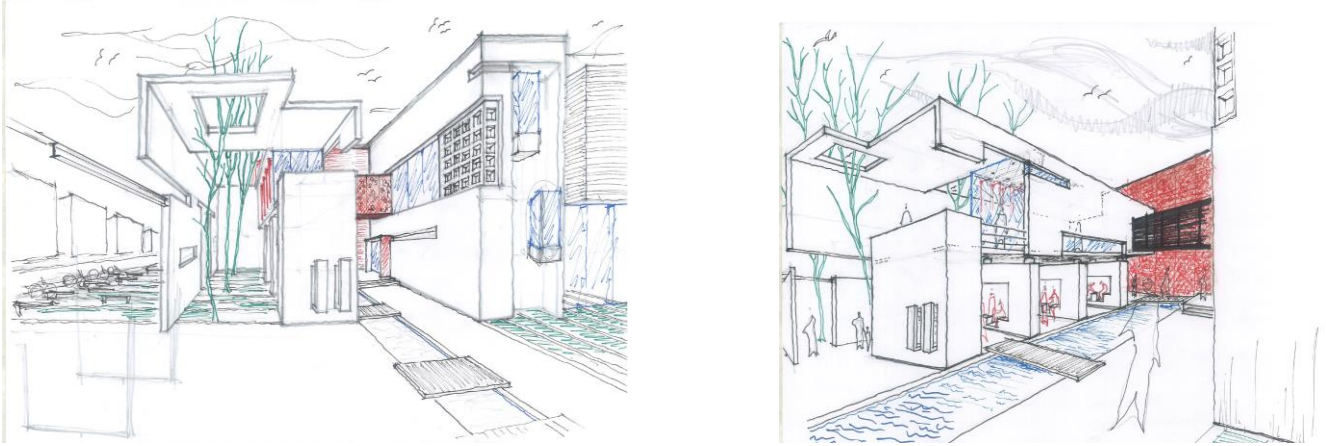
Şekil 19. Esnek ve hareketli yüzeyleriyle farklı etkileşim dereceleri kuran yapı kabuğu; a) Pivotal paneller (açık), b) Pivotal paneller (kapalı).

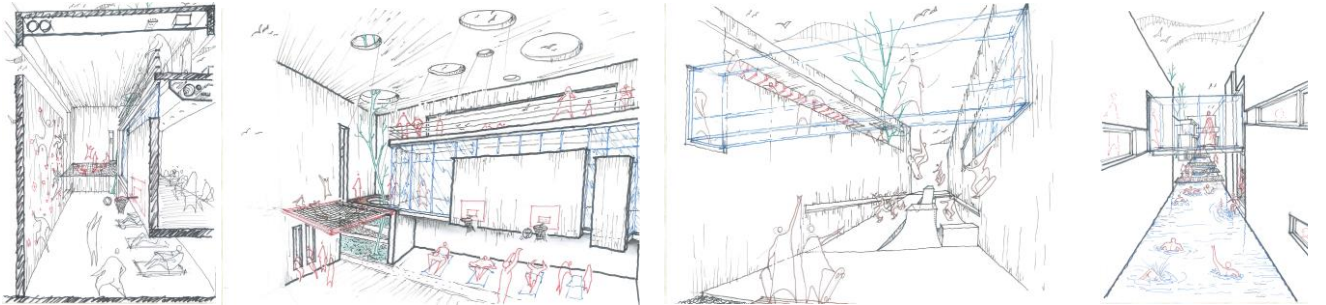
Şekil 20. Esnek ve hareketli yüzleriyle farklı etkileşim dereceleri kuran yapı kabuğu; a) gösteri salonunun (batı) bahçeye açılan sahnesi [ana cadde yönü], b) gösteri salonunun (doğu) bahçeye açılan fuayesi [tören alanı yönü], c) Fuayenin meydana açılan katlanır cam çeperi, d) Kütüphane arasında kalan havuz ve paten platformunun güney bahçe ile ilişkileri.

Yapı, çeperlerindeki boşluklar, açık mekanların kapalılık derecesini belirleyen pivotal paneller ve kütleler arasında kalan dış mekanlar aracılığı ile, bir yandan yakın çevredeki yaya sirkülasyonunu kendi içerisinden geçirmek suretiyle düzenlerken, bu boşluklardan kuzey-doğu ve güneyde yer alan iki boşluk aracılığıyla da araç trafiğinin bodrum kata yer alan otoparka giriş-çıkışlarını düzenler.

Öneri yapının ana kurgusuna hakim olan lineer kütsel oluşum, kendisini tanımlayan kabuğun içinde barındırdığı çeşitli katmanlaşma ve yırtılmalar aracılığıyla dış mekanla iletişim kuran bir arayüze dönüşür. Söz konusu bu *dış çeper*, yani bu **iletişim kabuğu**, hareketli paneller, iki boyutlu perforasyonlar, ve bunların yanısıra hacimsel boşaltmalar ile alt-mekanlar oluşturmakla kalmaz, kullanıcıya bu mekanların diğerleriyle sürekliliğine dair mesajlar aktarır. Bu hacimsel boşaltmalar kimi yerde tescilli ağaçların muhafaza edildiği sükunet içerisindeki bir avluyu tanımlarken (Şekil 21), kimi yerde ise kullanıcı / ziyaretçi gençlerin (yarı)açık alanda gerçekleştirecekleri enerjik faaliyetler (spor vs.) için korunaklı mekansal tanımlar sunarlar (Şekil 22).

Şekil 21. Yapı kabuğunun mevcut tescilli ağaçlara hazırladığı hacim

Şekil 22. Dış etkinlik koridorları (güney bloklar); a) Tırmanma duvarı, b) Yarı-açık spor alanı, c) Paten ve kayak platformu, d) Havuz.

YAPI BİÇİMLENMESİ ve KÜTLE KURGUSU İLKELERİ

Mimari yorumun temel dayanaklarından olan 'diyalektik', planimetrik düzlemdeki yatay-dikey ikilemi ile değerlendirildiği kadar, 3'üncü boyutta da vurgulanmıştır. Diyalektik tavır, bu boyutta, yatay kütleler ve duvarlar üzerinde açılan dikey açıklıklarla olduğu gibi ana girişi de işaret eden *kulevari dikey kitlenin yatay kompozisyonla oluşturduğu zıtlıkla* da vurgulanmıştır. Bu kulenin bir gözlem kulesi olarak da kullanılması öngörülmüş olup, yakın çevredeki doğal ve tarihi

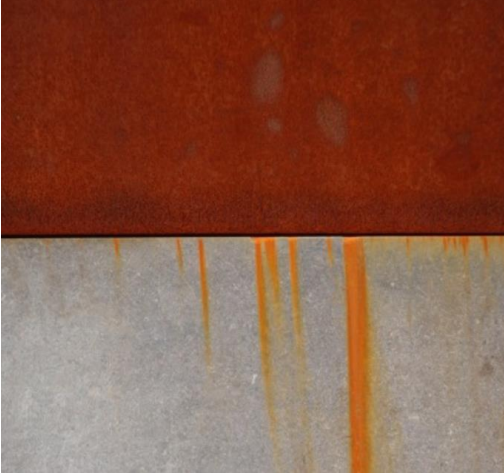

MALZEME ve DETAY ÖLÇEĞİNDEKİ İLKELER

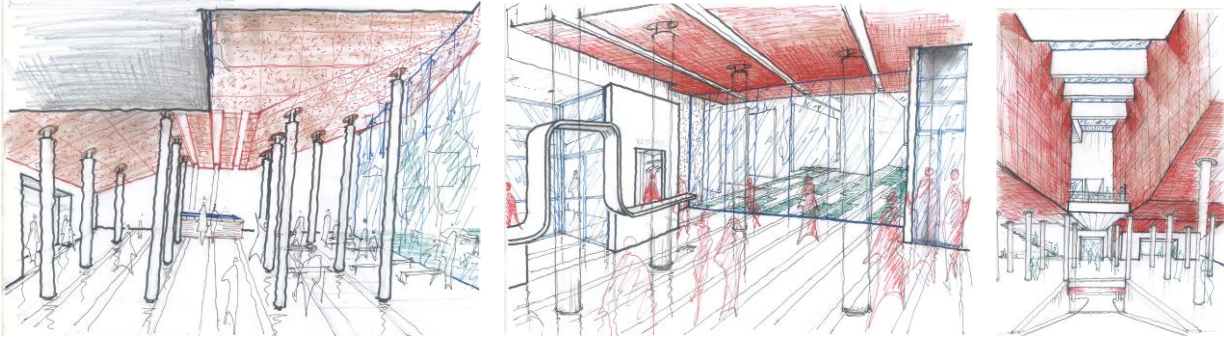
Öneri yapının mimari konsept oluşumunda problemlenilen (enerji/birikim ; coşkun/dingin ; dinamik/statik kavramları arasındaki) 'diyalektik' olgusu, ana kurgu ve yapı biçimlenmesinin ötesine taşınarak, malzeme ölçeğinde de ele alınmış ve kullanıcıya duyuları aracılığıyla algılatılmaya çalışılmıştır. Lineer uzanan kütleler ve bunlara dik olarak saplanan kütleler, içlerindeki işlevsel ayrışmaları malzeme farklılaşmaları yardımıyla da *dış cepheye* (yani *iletişim kabuğuna*) aktarırlar. Paralel uzanan kütlelerin lineerliği ve yataylığı brüt betonun yalın ve kuvvetli dili ile ifade bulurken, bunlara dik saplanan kütleler, zamanın izlerini ve birikimini üzerinde yansıtan delikli çelik levhalardaki perforasyonun kompleks dili ile diyalektiği tamamlar (Şekil 26).

Şekil 26. Kavramsal düzeydeki diyalektiğin alt ölçeklerdeki yansımaları (malzeme ve doku farklılaşmaları)

İÇ MEKAN DİLİNE DAİR İLKELER

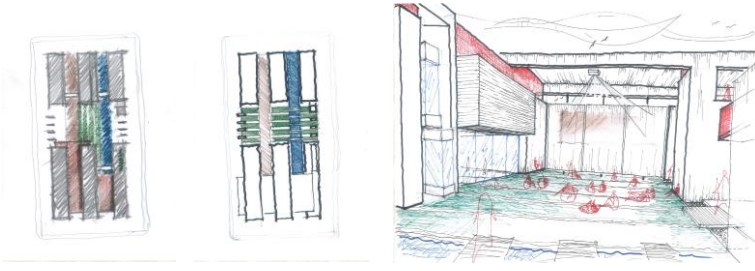
İç mekanda algılanması öngörülen dil, *iç-dış ayrımının belirsizleşmesi*; aralarındaki *sınırların bulanıklaşması* ilkesine dayandırılmıştır. Bu yüzden iç mimari konsept yapı içinde de brüt betonun daha rafine edilmiş bir versiyonunun yine perforate metal ile duet yapması şeklinde belirlenmiştir (Şekil 27).

Şekil 27. Dış mekan iç mekan sınırlarının bulanıklaşması ve iç mimari dilde belirleyici olan doku zıtlıkları; a) Giriş holü, b) Fuaye ve sergi salonu, c) Alt fuaye .

PEYZAJ TASARIMI İLKELERİ

Yapı kütleleri arasında oluşturulan dış mekânlardaki peyzaj tasarımının ana ilkesi, yapı kurgusuna temel olan *lineerliğin vurgulanması* ve güçlendirilmesine dayandırılmıştır. Bu doğrultuda, meydana kuzey-güney doğrultusunda uzanan *yeşil şeritler*, bir yandan görsel olarak mekansal algıyı desteklerken diğer yandan da fuayeyi sınırlayan cam yüzeyin saydamlığı sayesinde iç mekândaki zemin kaplamalarının çizgiselliğinin dışarıya uzadığı izlenimi verir. Dolayısıyla peyzaj tasarımı, ana kararlardan biri olan *iç-dış sürekliliğine* de katkıda bulunur (Şekil 28). Aynı şekilde, *su ögesinin* lineer kütlelere paralel biçimde kuzey-güney doğrultusunda tüm açık mekân boyunca uzatılmış olması da bu vurgunun pekiştirilmesi yönünde verilmiş bir peyzaj kararıdır. Daha önce de belirtildiği gibi, mevcut tescilli ağaçlardan oluşan bölgenin bir giriş avlusu olarak tasarlanarak korunması, mevcut hal binasının ve arsının çevresini saran ağaç dizisinin duvarla ilişkisine dair imgelemin yeniden yorumlanarak yeni yapıya ve çevre peyzajına aktarılması, yerel peyzajın korunmasına yönelik tavrın somut ifadeleridir.

Şekil 28. İç-Dış sürekliliği enstrümanları olarak peyzaj öğeleri

GÜN IŞIĞI ve DOĞAL AYDINLATMA İLKELERİ

Yapının doğal aydınlanması, temelinde, işlevlerin konumlanmasındaki yönlenme ile belirlenmektedir. İklimin özelliklerinden dolayı sağır cephe dilindeki (sınırlı ve dar) *yatay yırtıklar* ile güneş kontrolü sağlanmış olup, batı cephesine gelen yırtıklarda ve açıklıklarda dikey güneş kırıcılar da *güneş kontrolü temasının* bir devamı niteliğindedir. Ayrıca gün ışığı açısından kritik mekânlarda (atölyeler fuayeler vs.) dolaylı ışık girişlerini düzenleyen (tepe ışıklığı, göz hizasının altında yer alan zemin pencereleri vs. gibi) ışık unsurları da doğal aydınlatma temasının asal öğeleridir. Tüm bunlara ek olarak, yapı dış kabuğu (yatay ve dikey düzlemleriyle) bina kütlelerinden koparak devam ettiği yerlerde, açılan pencereli yüzeylere cepheden kopuk birer güneş kırıcı ikinci bina cidarı işlevi de görmektedir (Şekil 29).

Şekil 29. Kabuk yırtılmaları ve gün ışığı filtrasyonu

YAPAY AYDINLATMA İLKELERİ

Yapının yapay aydınlatma teması da, ana kurgu paralelinde yapının lineerliğinin vurgulanmasına dayanır. Buna ek olarak beton kütleler ve metal kaplı kütleler arasındaki ayırımın vurgulanması da gece aydınlatmasının temel ilkelerindedir. Bu yüzden lineer kitlelere dik olarak eklenen, ve gösteri salonu ile sinemaları barındıran perfore metal kaplı kütleler ve köprüler de içten aydınlatılmıştır. Kütlelerin dış kabuğun iç katmanlarından süzülen ışığın lineer beton kütlelerde uğradığı kesinti ana temanın diyalektik tavrını tamamlar niteliktedir. Fuaye yüzeylerinin saydamlığı, iç aydınlatmadaki (özellikle tavan aydınlatmasındaki) lineerliğin dıştan da algılanması suretiyle yine ana ilkelerden olan *iç-dış mekân sürekliliği* algısına katkıda bulunur (Şekil 30).

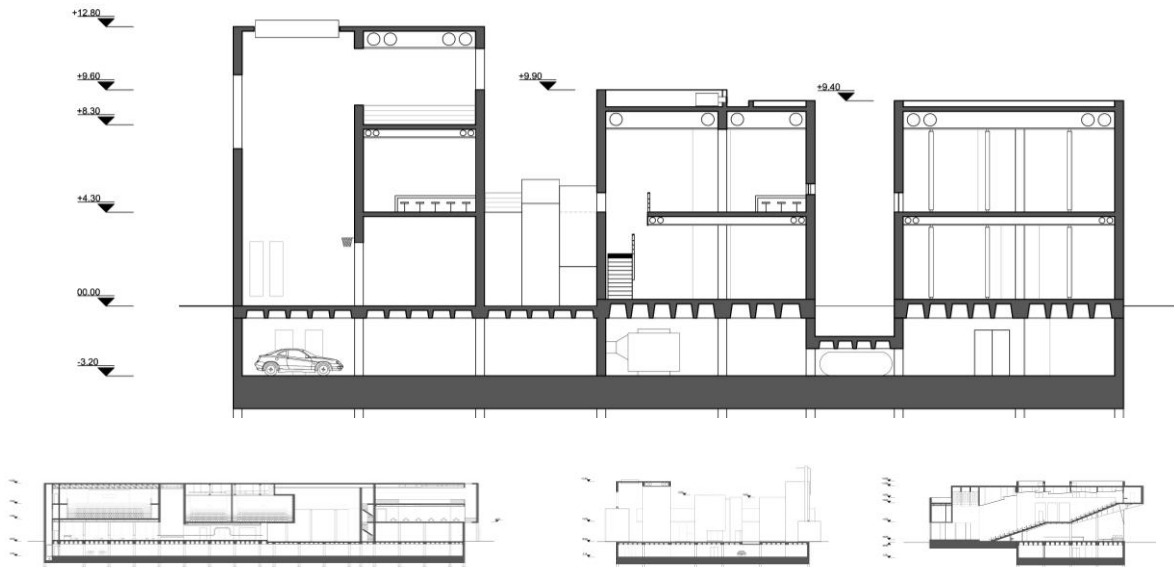
Şekil 30. Gece aydınlatması ve iç-dış sürekliliği

STRÜKTÜR, TAŞIYICI ve TEKNİK SİSTEMLER

Yapının taşıyıcı sistemi, radye temel üzerine oturan ve genelinde 5,50 m x 5,50 m boyutlarındaki inşai aks sistemine dayalı olarak betonarme karkas olarak düşünülmüş olup, yapının etkileşim arayüzü olarak da düşünülen dış çeper duvarları betonarme perde olarak tasarlanmıştır. Yapının, kültür merkezi binasının merkezi açık meydanını ve buradaki peyzaj öğelerini (bitki ve su elemanlarını) de taşıyan bodrum kat üst döşemesi, betonarme kaset sistem olarak çözülmüştür. Yapının bodrum katına sahip kütlesi ve sadece zemin katta yer alan kütlesi dilatasyon derzi ile ayrılmıştır.

Yapı morfolojisi gereği doğal havalandırmaya olanak tanımakla birlikte, yapay havalandırma (HVAC) sistemi tüm bloklara ve katlara hizmet edecek şekilde düşey şaftlar ve yatay kanallarla sağlanmıştır. Şaftlar bodrum katındaki teknik merkezlerden üst katlara uzanmakta, asma tavanlar içerisinde yatay olarak kanallarla taşındıktan sonra çatı kabuğundaki kot farklarından faydalanılarak soğutma ünitelerinin yerleşimi ve bu kot farklarına yerleştirilen menfezler aracılığı ile taze hava giriş ve kirli hava çıkışları yanal olarak sağlanmıştır. Yapıda, jenaratör, UPS, su deposu, sığınak gibi teknik mekanlar bodrum katta düzenlenmiştir (Şekil 31).

Şekil 31. Taşıyıcı ve mekanik sistemleri barındıran kabuk (Kesit)

Kullanılan inşa sistemi ve basit malzeme önerileri ile doğal iklimlendirme imkanları, yapının uygun maliyetlerle ve yerel koşullarla üretimine olanak sağlayacak şekilde düşünülmüştür.

